

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULŪ XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranțate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

NR. 121.

Sâmbătă 1 (13) Iunie

1885.

BrașovŪ, 31 Maiu (12 Iunie) 1885.

Voiamŷ tocmăi să facemŷ unele contemplări asupra situațiunei statului ungarŷ în timpulŷ de față, când cată că dădurămŷ peste unŷ discursŷ, ce l'a ținutŷ unulŷ din deputații de frunte tisaști cătră alegătorii săi. În acēsta dare de sēmă sunt atinse cele mai de căpeteniă cestiuŷ, cari preocupă ađi cercurile politice din Ungaria.

Deputatulŷ din cestiuŷne este cunoscutulŷ căpitănuŷ din garda mamelucēscă a ministrului-președinte Dr. Max Falk și alegătorii cătră cari au vorbitŷ suutŷ cetățeni ai Aradului. Ca ȕiaristŷ de frunte Falk cunōscē planurile și temerile celorŷ dela guvernŷ și de aceea enunȕiările lui oferă unŷ deosebitŷ interesŷ, mai alesŷ în ceea ce privesce relațiunile monarchiei nōstre cu Germania și relațiunile dintre Ungaria și Austria.

După ce deputatulŷ Max Falk arată că pactarea guvernului cu baronulŷ Sennyey s'a făcutŷ cu scopŷ de a se putē reformă camera magnațilorŷ și de a se înlătura contrastele dintre acēsta și guvernŷ, trecŷ la relațiunile monarchiei nōstre cu Germania. Vorbitorulŷ ȕise, că prin alianȕa austro-ungară-germană nu ne face Germania nici unŷ serviciu mai mare, de cum primesce ea din partea nōstră. Acēstă alianȕă, după părerea vorbitorului satelitŷ alŷ lui Tisza, numai până atunci pōte să existe, până când Germania nu ni-o va face imposibilă.

Politica economică, ce o urmăresce Germania în timpulŷ celŷ mai nou — ȕise vorbitorulŷ — ameninȕă în totŷ casulŷ a periclită intimitatea ambelorŷ state. Elŷ arată apoi cu deamăruntulŷ, că numai prin mēsurŷ economice, specialŷ prin urcarea vămilorŷ nōstre nu se potŷ paralisa urmările vătēmătōre ale politicei vamale germane. Prin o urcare a vămilorŷ la importŷ pe articule de industrie, pe care Ungaria în parte mare nu le pōte produce în modŷ corespunȕătorŷ, am vorbi mai multŷ în consumatorii nostri, abstraȕendŷ cu totulŷ de aceea, că folosulŷ, ce l'ar pute aduce o astfelŷ de urcare a vămii, în prima instanȕă l'ar trage industria austriacă. De aci de aici mulți, că arŷ fi mai bine pentru Ungaria să renunȕe la comunitatea vamală cu Austria. Vorbitorulŷ crede însă, că acēstŷ medicamentŷ ar fi multŷ mai rēu decătŷ însăși bōla, și și es-primă speranȕă, că în cele din urmă totŷ se va găsi unŷ modŷ de a schimba direcțiunea politicei vamale, dușmană noă, a Germaniei, așa ca relațiunile intime politice între monarchia nōstră și Germania să nu se slăbēscă.

Apoi vorbi Falk și despre finance. Acı nu a datŷ mâna să arate cum e în adevērŷ situaȕiunea financiară, ci s'a mărginitŷ a spune, că de aurŷ și de hărtiă se urcă mereu, do-ndă că are are creditŷ statulŷ. Dar împrumutulŷ de câteva ȕeci de milioane ce are s'elŷ statulŷ adausŷ la enorma datoriă și la de-ȕutulŷ statului, însemnăză ōre că stau bine fi-ncēle? dar „patriotismulŷ“ nu'i permite „pa-riotuluiŷ“ deputatŷ să spună astfelŷ de lucruri. În fine, încheiă deputatulŷ vorbindŷ despre situaȕiune. Elŷ, ce-i dreptŷ, nu-și face mari speranȕe în ce privesce succesulŷ materialŷ, cu alte cuvinte vrea să ȕică că nu se pré îmbulzescŷ în datoriă. Dar nu-i nimicŷ, ȕice elŷ, dacă se va în vântŷ câteva sute de mii de florini,

destulŷ e că s'a atrasŷ asupra Ungariei atenȕiunea Europei și e unŷ îndemnŷ pentru economii și industriașii unguri, ca să lucreze cu mai multă energiă.

Înainte de tōte notămŷ, că d. Falk face o mărturisire însemnată, cândŷ ȕice, că politica vamală a Germaniei pōte să aducă o schimbare în relațiunile intime dintre Austro-Ungaria și Germania. Nu scimŷ dacă și cum le va putē succede celorŷ dela guvernŷ de a afla modulŷ, prin care să se pōtă schimba direcțiunea politicei vamale a Germaniei, dar vedemŷ că pe fiecare țȕi Ungaria, în locŷ să se emancipeze, devine totŷ mai multŷ rōba politicei economice a Germaniei și a Austriei.

Numai dependenȕei economice a Ungariei, care este prețulŷ ce a trebuitŷ să-lŷ plătescă d. Tisza ca să se pōtă ține la guvernŷ, numai acēstei dependenȕe este a se mulțumi, decă Dr. Max Falk pledēză cu atăta căldură pentru susȕinerea uniunei vamale cu Austria. Și nu e speranȕă de scăpare!

Ca tōte întreprinderile Ungurilorŷ dela putere așa se va termina și esoposițiunea din Peșta, care avea de scopŷ „a atrage atenȕiunea Europei asupra progresului economicŷ și industrială alŷ Ungariei,“ c'unŷ teribilŷ deficitŷ, ilustraȕiune viuă a stării financelorŷ nōstre. D. Falk vorhesce numai de sute de mii. Contribuabili să trăiescă să le pōtă plăti! Cei dela putere și-au împlinitŷ pofta și ce va urma nu cade în sfera prevederilorŷ lorŷ.

Reinoirea convențiunii cu România.

Ministrulŷ de comerțŷ, în vederea viitorilorŷ tractări pentru renoirea convențiunii cu România, a adresatŷ tuturorŷ camerilorŷ de comerțŷ și industriașii unŷ circularŷ prin care le provōcă să și exprime părerile lorŷ și le oferă ocaziune a și exprima fără rezervă vederile lorŷ. Circularulŷ ȕice:

„Cu privire la eventuala renoire a tractatului de comerțŷ încheiatŷ în 22 Iunie 1875 și înartulatŷ în articolulŷ de lege 19 din 1875 dorescŷ a mi aduna materialulŷ necesarŷ câtŷ mai curēndŷ. Spre acēstŷ scopŷ vrēu înainte de tōte să audŷ pe acei întreprinȕători, industriași și comercianți, cari au legături comerciale cu România și și-au pututŷ aduna esperienȕe în timpulŷ existenȕii de nouē ani a convențiunii, spre a putē da lumină cu date din sfera lorŷ de afacere asupra singuraticelorŷ manciatŷ ale tractatului, precum și asupra neajunsurilorŷ ivite la esecutarea lui și cari suntŷ în stare a sprijini cu motive tari propunerile lorŷ, ce voescŷ a se lua în considerare cu ocaziunea tractărilorŷ privitoare la eventuala renoire a tractatului de comerțŷ cu România, voiŷ învăȕa a cunōscē nemijlocitŷ dorinȕele firmelorŷ interesate nemijlocitŷ, corēspunȕendŷ, cum speră, cu cuvenita temeiniciă și cu interesele fiecărui, invitŷ și pe cameră, abstrăȕendŷ dela acēste date, să ia în desbatere tractatulŷ esistentŷ, să desășure amendamentele ce credŷ din punctulŷ lorŷ de vedere că servescŷ scopului și mai alesŷ acele tēse ale tarifului vamalŷ generalŷ valabilŷ în România să le supună unei critice, ce suntŷ importante în interesulŷ comerȕului nostru. Considerândŷ că cuvenita prelucrare a materialului încă prelinde câtva timpŷ, invitŷ camera să mi trimētă raportulŷ ei până la finele lui Iunie.“

Ungurii și Românii

Amŷ avutŷ ocaziune a ne convinge în timpulŷ din urmă nu numai odată despre aceea, că tendinȕele de maghiarisare, ce se manifestă totŷ

mai puternicŷ în statulŷ ungarŷ, au începutŷ să insufle îngrijiri seriose, și Românilorŷ din statulŷ vecinŷ românŷ,

O nouă dovadă despre acēsta ne dă unŷ articolŷ publicatŷ în fruntea „Românului“ de Joi. Ilŷ reproducemŷ aici întregŷ și lăsămŷ cuprinsulŷ lui la apreȕierea cetitorilorŷ, rezervându-ne de a face cu altă ocaziune și observările nōstre la unele din părerile ce le espune:

Supt noulŷ titlu de Remaghiarisarea Maghiarilorŷ valachisai, născocitŷ de Hunfalvy, Vambery și alți istorici și filologi maghiari, voiescŷ astăȕi Ungurii a și justifica înaintea lumii civilizate silinȕele lorŷ pentru maghiarisarea elementului românŷ de dincolo de Carpați. Scopulŷ și tendinȕa lorŷ nu e nouă; ea datēză de multŷ și numai tactica d'a ajunge la țintă, după aksioma lui Machiavelli, „scopulŷ sfinȕește mijlocele“, au schimbatŷ o după timpŷ și împregiurări.

Ungurii până la 1848 tindēu la maghiarisarea Transilvaniei, și prin meșeșugitulŷ lorŷ regimŷ constituțional-federalŷ-aristocratŷ-clericalŷ, pe care d. Wirth ilŷ numesce „self government englezŷ“, au isbitutŷ d'a desnaționalisa mai tōtă aristocraȕia, nobilimea, plutocraȕia și burghesia română din Transilvania.

Cu mirare vedemŷ, că lumea cultă nici astăȕi nu se silesce a cunōscē scopulŷ tendenȕiosŷ alŷ Ungurilorŷ, cari la 1848 trecēu de liberali și erau considerați ca nisce martiri ai libertățilorŷ, cari s'ar fi revoltatŷ în contra Austriei numai pentru libertatea lorŷ și a Românilorŷ de supt jugulŷ austriacŷ, fără ca acēstă lume cultă să și dea sēmă, că Românii tocmăi d'aceea s'au bătutŷ cu Ungurii pe mōrte și pe viață, ca să și apere moștenirea părintēscă, limba și naționalitatea lorŷ.

Este prea adevēratŷ, că Ungurii au reușitŷ la 1848, supt masca libertății, să amăȕescă lumea în privinȕa scopului lorŷ. Chiar și mulți învăȕați d'ai nōstri încă se făcuseră apērători ai uneltirilorŷ lorŷ. La 1848 nu mai rēmăsese în Ardealŷ decătŷ opinea, și acum Ungurii asupra acelei opinii dau năvală ca și locustele asupra hol-delorŷ de grău. Între ei în acēstă privinȕă nu esistă conservatori sēu liberali, socialiști sēu reacȕionari; toți suntŷ naționaliști și încă șovinisti, tinȕendŷ cu toȕii la nimicirea românismului.

Pe timpulŷ revoluȕiunii dela 1848, mulți scriitorŷ români sfătuiau pe Iancu, eroulŷ iubitŷ alŷ Munȕilorŷ, ca să pună arma la piciorŷ și să se impace cu Ungurii. Vitēzulŷ munȕilorŷ însă le rēspundea: „Nu mă batŷ pentru dinastiă, am scosŷ sabia din tēcă pentru libertatea și naționalitatea nēmului românesc!“ Dēr vai! puțin scriitorŷ ilŷ înȕeleȕea; numai opinea și încă opinea mocănescă pricepea că sabiei trebuie să-i opui sabia, ca să poți scăpa.

Acēste sfaturi numite moderate în limba ōmenilorŷ practici, adică d'a trăi bine pe spinarea altora, ne-au fostŷ date și dela 1848 încōce, și n specialŷ dela 1867 când Ungurii erăși au ajunsŷ la putere. Resultatulŷ acestorŷ sfaturi a fostŷ, că rezistenȕa Românilorŷ a slăbitŷ, ōmenii de inimă aprōpe au dispărutŷ și numărulŷ ōmenilorŷ practici și fără iluziuni a sporitŷ în modŷ înfricoșatŷ. Indolenȕă și apatia au luatŷ loculŷ energiei și Ungurii, vēȕendŷ pe Români în acēstă stare de moleșire generală, au săritŷ asupra lorŷ cum sarŷ lupii în stână asupra oilorŷ blānde și fricōse, care n'au altă țintă decătŷ să aibă iarbă de pășunatŷ.

Pretestulŷ de nimicire Ungurii l'au găsitŷ, forma și modulŷ lui sună bine la urechiă, ȕicēndŷ că voiescŷ a remaghiarisa pe Maghiarii valachisai, a rēspāndi „cultura maghiară dela Leuta și până la marea Nēgră“, și lumea civilizată pare a fi dispusă și acum ca și la 1848 în a-i susȕine în acēstă a lorŷ operă de distrugere pornită asupra opiniei române din Ardealŷ. În Germania uneltirea lorŷ e susȕinută de vestitulŷ economistŷ Max Wirth, în Franȕia de dōmna Adam, în Italia de Kossuth cu ai săi, în Englitēra de Vambery, întovărășitŷ cu alții, și în Bucuresci de Vandory Lajos. Presa vienesă îi susȕine cu energia țȕiaristice și le legitimează în faȕa Europei maghiarisarea Transilvaniei.

Sunt rēșboie pe care le facŷ popōrele și sunt altele care le reclamă interesele dinastice.

rilor în contra Românilor pare a întruni amândouă aceste cerințe. Firul maghiarisării pare a se întinde din Viena până la Predeal. Căci dacă ar fi altfel, atunci »Pesti Naplo« de altă eră n'ar îndrăzni să strige în lumea largă, făcând că acum când Ungurii au la spatele lor pe împăratul, a sosit timpul ca să maghiarizeze silvania pentru a forma un stat puternic omogen maghiar, între slavism și germanism la porțile Orientului.

Lucrarea s'a început și maghiarisarea deja dă roade în comitatul Huniădorei. Dilele acestora reprezentanții presei din Viena și Pesta au vizitat institutul de maghiarisare dela Simeria, în comitatul Huniădorei, unde cu banchetă și cu mare pompă au fost primiți. D. Sarmay, martor ocular, descrie primirea astfel:

»In institutul de maghiarisare dela Simeria sunt peste 300 copii, ai căror părinți sunt toți țărani și Români din satele vecine. Copii sunt toți sănătoși, rumeni la față și bine făcuți și cu toții vorbesc, scriu și cetesc ungurește. Dascălii Unguri nu se mulțumesc numai în a-i învăța carte, ei se mai silesc și în a-i crește și a-le altoi simțăminte ungurești, căci impresiunile primite de copil în frageda lui vârstă nu se mai pot șterge; și când e mare nu se mai interesează de naționalitate, își vede de bunul traiu. Școala de fete asemenea e plină cu copile române, care chiar și portul și l'au schimbat. Numai ici și colea mai zărem câte o cătrintă și câte o cămașă românească. Fata popii din Dădac la sosire ne-a întâmpinat cu o vorbire ungurească. Ea era îmbrăcată românește, și cu atât mai plăcută ne-a fost surprinderea când am auzit-o cânta de frumos și curat vorbesc ungurește.

»Asemeni rezultate dă și institutul de maghiarisare din Huniădora, unde toți copii sunt de-ai țărănilor români din împrejurime. Toți vorbesc ungurește și mergând acasă se silesc a învăța chiar și pe numele lor ca să vorbească cu ei în limba maghiară.

Și în fața acestei acțiuni a Maghiarilor, ce facți Români, și mai ales cei veniți cu grămada în țară? Nu facți mai nimic, stau cu mâinile în sină. Și câtă bine n'ar putea ei face, și câtă rezistență n'ar putea opune maghiarisării țerei lor? Numai inimă și devotament românesc se aibă. Kossuth, Túr, Klapka, re-negatul generalul român Țeț și alții, între anii 1859—1866 numai aici își concentraseră puterile și din Bucuresci voiau să dea năvală pentru robirea Transilvaniei și maghiarisarea elementului român de acolo. Totu de aici deci ar trebui astăzi să începă contra-mișcarea. Chiar în zilele noastre există în Pesta o societate cu numele »Societatea S-tului Vasile (Sz. Laszlo), a cărei misiune este de a susține cu bani școli și dascăli ungurești în România.

Ôre noi, pe baza dreptului de reciprocitate, n'am putea să facem tot asemenea? Societatea noastră »Transilvania«, care în totdeauna a fost condusă de bărbați vrednici și destoinici și care și până astăzi a dat atâtea frumoase roade în cultivarea tinerilor nostri, n'ar putea ea ôre să devie în centrul de grupare a noastră a tuturor, ca să lucrăm cu puteri unite pentru apărarea nemului nostru din Ardeal? Neapărat, scopul societății »Transilvania« ar rămâne același ca și până acum, numai mijlocele de apărare, numai tactica în a cultiva masa poporului nostru în limba lui națională, pôte că ar trebui schimbate.

Amu deschisă cu intenție această chestiune, ca să discutăm cumpătut și bine chibzuit asupra chipului de procedare. Părerile sunt libere, și datorită este a veni fiecare cu luminile sale, ca să arate calea de urmat, până când încă nu este târziu.

SCRILE DILEI.

Comitetul Societății tinerilor comercianți români din Brașov ne trimite următoarele rânduri: »Moștenitorii repausatului întru fericire comerciant din Brașov, Dimitrie D. Lupan au administrat la casa noastră fiorin 50 v. a. lăsați de dânsul în folosul fondului nostru, ceea ce cu adâncă mulțumită se aduce la cunoștința publică.

Brașov 31 Maiu 1885.

Comitetul.

—0—

Luni în 15 Iunie se va serba inaugurarea aripei, ce se va zidi ca adăsu la spitalul civil din Brașov. Solemnitatea se va servi la ôrele 10 a. m. asistând primarul și membrii consiliului comunal.

—0—

Veterinarii Kovacs și Kauffmann trimiși din Peșta în Sibiu au vizitat din nou porcii înapoiați din Steinbruch. Acum se așteaptă hotărârea ministerului pe baza acestei vizități. »Sieb. D. Tgbl.« observă că chiar și cei trei porci, bănuți de veterinar din Peșta ca bolnavi, s'au găsit deplin sănătoși.

—0—

Ucigașii Kleeberg și Marlin vor fi executați în zilele acestea. Călăul Kozarek a sosit alaltaer din Peșta în Sibiu cu ajutoarele sale și cu șese gendarmi.

—0—

Bola de gură și de unghii s'a ivit între vite nu

numai în Măieruș, ci și în Rotbav și în Dêrste (lângă Brașov) la fabrica de spirt de acolo, unde se află un număr foarte mare de vite.

—0—

Manevrele flotei austro-ungare au început în Marea adriatică la 7 Iunie n.

—0—

Din raportul anual al bisericii și școlii evanghelice din Bucuresci vedem, că are 3000 lei subvenții dela guvernul român, fără a avea acesta pretențiunilor d'a șolanii școlii. Ce dicu Maghiarii la asta?

—0—

»Voinea Națională« află, că în anul curent se completează prin nouă clădiri arsenalul armatei, astfel că el va deveni unul din stabilimentele cele mai importante, unde se va lucra tot ce este mai necesar armatei. Lucrările au început deja din anul trecut. Asemenea se completează stabilimentul de pirotehnică al armatei, precum și depositul general de efecte militare.

—0—

S. S. Patriarhul ecumenic a adresat prin Legațiunea României din Constantinopol următoarea telegramă Regelui României: »Aflând despre încetarea din viață a Augustului Vostru părinte, rog pe Majestatea Voastră a fi încredințat despre adâncul interesu ce portu durerii Sale. Dumneșeu să trimită mângâierea și grația sa divină Majestății Voștre.« — Ioachim.

—0—

Sâmbătă noaptea pe la ôrele 1—2, s'a aprins magazia fabricii de chibrituri din comuna Buciumi, aproape de bariera Socola, scrie »Liberalul« din Iași. Focul a putut fi potolit fără a se lăți și asupra atelierelor. Se dicu că paguba s'ar urca la 10,000 franci.

—0—

Diarul »Daily News« din Londra anunță, că guvernul rus lucră cu mare repețiune la fortificarea Sevastopolei. Se lucră chiar noaptea, la lumina electrică, la zidirea nouălor întăriri și la așezarea mai multor baterii de artilerie foarte puternice.

Din protopopiatul I al Brașovului.

Brașov, 30 Maiu 1885.

Protopopiatul I al Brașovului se află într'o ferebă, care nu mai pôte rămâne ascunsă față cu publicul cel mare, ci dimpotrivă tocmai pentru clarificarea lucrurilor trebuie dată la ivelă și discutată.

Incidentul, din care a provenit această ferebă, pôte nu este de însemnătate așa de mare, prin complicațiunile ulterioare însă lucrurile s'au agravat așa de tare, încât astăzi nu numai inteligența brașovenă, ci și poporul nostru din comunele învecinate se întrebă cu nedumerire, ce va mai urma de aici înainte?

În sinodul protopresbiteral din Aprilie a. c. d-lu protopop II. al Brașovului Ionu Petricu, de prezent și conducător al afacerilor din protopopiatul I, împărtași celor adunați, că d-lu D. Iarca, reprezentantul comunelor bisericesci Stupini și Heliu, a renunțat din mai multe motive la mandatul său, că dânsul (d-lu protopop) a dispus, ca în comunele, despre care e vorba, să se facă alegere nouă și în fine, că această alegere s'a și efectuit.

Sinodul, considerând că d-lu D. Iarca a fost deja verificat ca membru al său și prin urmare că asupra dimisiunii dânsului avea să decidă ceilalți membri ai sinodului înainte de a se scrie o alegere nouă, n'a putut aproba pașii făcuți de d-lu protopop, ci s'a vădit silit a-l îndatora să dispună a se face o altă alegere.

În sinodul din 14 Maiu v. (a treia zi de Rosalii) d-lu protopop prezintă actele cele nouă electorale din comunele în cestiune, și anume actele din Stupini cu data de 5 Maiu v., era cele din Heliu cu data de 12 Maiu. Din aceste acte rezultă, că d-lu directorul gimnazial Stefan Iosif a obținut în Stupini 46 voturi. Er în Heliu 6, și d-lu profesor I. Socaciu în comuna Heliu 47 voturi. Prin urmare în urma acestor date d-lu director Stefan Iosif, care avea majoritatea voturilor, ar fi fost să se verifice ca reprezentantul al cercului electoral Stupini-Heliu. Acesta s'ar fi și întâmplat, dacă d-lu membru sinodal I. Panțu nu ar fi dat o declarațiune în scris, în care constată, că în 5 Maiu în comuna Stupini nu s'a făcut nici o alegere. Totodată părintele V. Voinea declară, că preotul din Heliu, care de altminte se află subscris în actele electorale ca president al sinodului parochial, i-ar fi comunicat, că la alegerea din comuna în cestiune s'ar fi făcut ingerințe chiar de către unii membri din sinodul protopopescu.

Ce era să facă sinodul față cu aceste declarațiuni?... La propunerea ilustrității sale d-lui I. Branu de Lemeni sinodul a ales din sinul său o comisiune compusă din d-nii B. Baiulescu, D. Almasanu, N. Străvoiu și A. Barseanu, care să cerceteze la fața locului, dacă sunt a-

devărate cele susținute în declarațiunile, despre care e vorba, sau nu. Actele electorale se încredințară pentru compunerea protocolului d-lui notar al sinodului A. Barseanu.

Câtă vreme rămaseră actele la d-lu notar, dânsul observă în protocolul din Stupini mai multe falsificări, în urma cărora se putea constata evident, că în protocolul atribuit sinodului din 5 Maiu din această comună fuseseră introduse numai 39 voturi și că celelalte 7 voturi s'au introdus ulterior printre rânduri. Ca membru al comisiunii pentru investigare, d-lu notar s'a crezut dator să păstra la sine actele în cestiune, până când comisiunea va fi luată la cunoștință falsificările constatate de dânsul, pe care sinodul nu avusese timp de a le erua. Acesta s'a și întâmplat în ședința comisiunii din 20 Maiu v.

În această ședință se prezintă o hârtie a d-lui protopop, prin care dânsul declară, că a dat ordin în comunele Stupini și Heliu, ca să nu se dea ascultare membrilor comisiunii, până când nu vor prezenta unu credențional din partea dânsului. Acesta măsură, în adăvăr neobicită, d-lu protopop o motivă cu împrejurarea, că d-lu notar nu i-a predat actele spre înregistrare în protocolul intratelor.

După-ce constată falsificările, comisiunea hotărî, ca actele să se predea d-lui protopop și totodată să se ceară și credenționalul amintit în hârtia d-lui protopop.

Acum se ivi o altă dificultate. Se dicu adăcă, că cercetarea nu se pôte începe, de ôre-ce protocolul sinodului din 14 Maiu v. nu este încă verificat. Aserțiunea această însă nu se putea susține, de ôre-ce pe de-o parte atât d-lu protopop cât și membrii comisiunii fuseseră de față, când se luă concludul privitor la declarațiunile d-lor Panțu și Voinea, er pe de altă parte însuși sinodul a decis, ca adunarea proxima să se convoce numai după ce comisiunea își va fi isprăvit lucrările.

Era deci foarte natural, ca între publicul brașoven să se nască supozițiunea, că partea interesată ucră cu orice preț, ca cercetarea să se amâne cât se pôte de mult.

În această supozițiune publicul de aici se întări și mai mult, când află, că d-lu protopop a împărtașit comisiunii, că nu-i pôte pune la dispozițiune actele necesare, de ôre-ce ivindu-se ulterior unu recurs împotriva decisiunii din 14 Maiu, aceste acte au fost înaintate împreună cu recursul Vener. Consistoru archidiececanu.

Ei bine, cum se potrivește trimiterea acestui recurs, care și altfel conformu usului trebuia în sinod, cu aserțiunea, că credenționalul nu se pôte da de ôre-ce protocolul sinodului încă nu este verificat?... Cum se pôte înainta unu recurs împotriva unei decisiuni, care nu se scie, dacă a fost corect stilul său sau nu?

Iată așadar, că publicul brașoven nu-i se potu lua în nume de rău supozițiunile sale, iată, că ori și ce om de inimă trebuie să fi îngrijat, de ôre-ce aici nu este vorba numai de o persoană, de unu simplu reprezentant în sinodul protopopescu, ci se tractă de moralitatea ce trebuie să domnească în biserică și de păstrarea neștirbită a instituțiilor, pe care biserică română răsaritena și le-a eluat-o cu atâtea greutate.

Înțelegem, ca d-lu protopop I. Petricu, despre care se vorbește, că ar voi să concureze și la protopopiatul I să se intereseze de persoanele, care vor fi alese ca reprezentanți în sinodul protopopescu, această însă trebuie să se facă numai cu observarea strictă a instituțiilor bisericesci.

Aceia, cari cunosc mai de aproape și de mai de multă vreme pe d-lu protopop, ne asigură că procedura observată cu această ocaziune n'ar fi nicădecum în acord cu trecutul dânsului, ci că totu ce se face, s'ar face la îndemnul unor persoane, care pentru ași pute ajunge mai lesne la scop, dau astfel de consilii.

Cred, d-le Redactor, că sunteți convins, că această chestiune merită să fi adusă la cunoștința onor. publicu cetitor, și dacă mi dați voia, mi voi permite a vă ține în curent cu cele ce se vor mai întâmpla.*

SCRIRI DIN BUCOVINA.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.«)

Cernăuți, Maiu 1885.

Bătrânii și bărbații noștri au trăit cu trecutul și se duc cu prezentul. Viitorul însă nu vrea să ne zîmbescă.

La noi în țară sunt Români de mai multe categorii — sau mai poporală — de mai multe mâni. Așa avem Români get-be-get cum se dicu, cuvânt

*) Cu plăcere vom primi întotdeauna informațiunile ce ni le promiteți.

arcesc, d'ér nu face nimica. Ei, țeranii la țeră, nu și spargu capul cu naționalitatea, pentru că preoțimea a știut să le tîmpescă orice simț, ca nu cumva oia să svârle cu piciorul. Vinu apoi Români de gură și străini cu faptele. In categoria acésta intră mai înteu preoțimea gheșefară — amu dîșu așa, pentru că nu toți merita acestu nume. Er în rëndul alu treilea cel de onore suntu Români boeri, cărora le e rușine a se nămi Români. Acésta clasificare, deși tristă d'ér adeverată, ne face a studia acestu popor mai de-aprope, pentru că abia de câteva luni a început a se scrie ceva despre dênșii în foile de peste munți. Mi-a spus mai deunăđi unu frate de dincolo, că ei acolo citeșu cu mare interesu articuli despre țera noastră, regretu însă că la noi în țeră foile de dincolo nu pré au trecut din causa că inteligența noastră nu se pré ocupă cu »flecuri românesce».

De astădată se nu începem cu Români get-beget, căci ei încă nu știu carte, ci se începem cu Români de gură și străini cu faptele. Amu dîșu că aici se numără o parte din preoțime și ca se se completeze numărul, ar fi bine să numim și pre unii civili români de prin magistratură — d'ora și ei suntu Români. — Partea a doua, adică civili români de prin magistratură, să lăsăm deocamdată și să vorbim puțin despre preoțime, cu tôte c'am puté scrie la opur și romane și încă ce felu, mai ceva decât cele străine, subiecte naționale, d'ér încă n'a sositu timpul, l'a închis la carantină.

Ceea ce însă chiar morala permite să destăinuim, suntu unele abuzuri, din cari numai cele mai mici se publică din când în când de nisce... nu știu suntu tineri séu b'etrani — destul atăta că cum d'icea popa George — D'eu se-lu ierte — facu impresiuni asupra celor cu musca pe căciulă; până la complectă regenerare însă va trece multu timp și cine știe de vom vedé visul cu ochii, adică ca să stergem vechea rugină. Să începem cu cele mai recente, numai nu știu de unde săpucă: despre Galiția séu despre Sucéva.

Am cetilă nu de mult în »Gazeta Transilvaniei» din 11 și 12 Maiu, că păr V. T. a că-țetă parochia Mileșeuții. Se pare că d. corespondentul în adinsu a lăsat ca să vinu eu și să mai spună, că Mileșeuții, grația decedatului parochu, s'a rutenisat cu totul și ce-a mai rămas precum și filiala Bădeuții are să fie rutenisat de parochul actualu. Er că acésta nu e o ficțiune, m'a argumentat d. corespondentul, d'icendă că păr V. T. a fost preferat păr-lui Iliuțu, din causa că acesta este bunu Român, după cum ilu cunosc și l'u cunosc t'otă Bucovina, chiar și Academia ortodoxă — dar nu cunosc limba ruténă ca să fie unu instrumentu orb și servil alu Consistorului nostru. Acesta se fălesce a fi român; de unde și cum? Afară de protopresbiterul D. de Bejanu, ceilalți suntu Ruteni — ba nu, Români cu vică în codă — aparțin așa dară după clasificăriunea noastră categoriei a doua, adică Români de gură și străini de fapte. Pe când morala opresce nepotismul și simonia, cei de pe resident-munte le favorisază. Nu știu ce ar d'ice unulu și altul, dacă am descrie lucrul în t'otă nuditatea. Gândind însă că »o măciucă ajunge la unu caru de ole», mai taru de astădată, în curëndu însé voiu da multe publicății, cari voru face mai multă senzațiune. Acuma mă gândesc cum ar trebui să se facă, ca Eminența Sa Mitropolitul să capete articuli referitori la clerul bucovinenu, pentru că biata »Gazeta Transilvaniei», blăstămată cu blăstămu călugărescu, intră în gura gheenei, fără ca călugărul să i facă prohodul cu cruce și carte după tipic. Ea adică nu vede cinstita masă din Redacțiunea f'oiiei »Candela» și de aceea nu p'ote să dea »obraznica» față cu Mitropolitul. Am d'is »obraznică», pentru că a îndrăsnit a serie despre clerul bucovinenu, pare că elu e intailibil ca Papa dela Roma. Dacă am usat de acésta expresiune »obraznică», se nu gândi că eu i-am atribuit unu astfelu de epitetu — ferescă D'eu — n'am puterea în mână, dar nici nu dorescu a i fi nănaș. Așa ceva ar fi în stare numai aceia, cari au de gându a da un circularu în f'oiia ordinațiunilor, ca nici unu ortodox din Bucovina să n'o găzduescă (aboneze).

Ecă ideile Românilor din Consistoriu, ecă Români cu gura, străini cu faptele. Dar dacă ar fi o f'oiă ruténă séu germană, cum aru mai abonă-o ca s'o ajute. Dacă scriu așa ar crede cineva că vréu numai decât să i facu naționalist. Nu m'am gânditu nici odată, căci rugina veche greu se r'ode. Am pré puțină speranță și în preoțimea t'eneră, căci și din ea o parte bună vorbesce și serie germănesce, ér limba română o disprețuesce. Aș puté numera pe degete căți preoți români vorbescu în casă romănesce, dar ca să nu atingă pre nimeni tacu.

De Români de interese nici nu vorbescu. Am acte și date la îndemână, pre cari dacă le-ăș publica, și-ar face lumea o idee de totu altfelu despre Români din Bucovina. Acesti Români de interese, când din

p'ecate vinu intr'o casă și audu germănesce, încep a striga ca să se vorbescă romănesce, și sc'it de ce facu acésta? nu că li s'a revoltat naționalismul — nu, căci nu l'u au, ci ca să vadă lumea că ei aru fi naționalist, pe cându în realitate suntu chiar dușmanii Românilor adevărați. Astăđi se se schimbe Mitropolitul actualu, Chameleonul și-a schimbatu colorea, dreptu probă avem consilierii consistoriali cari au trecut prin baia ruténă, după aceea română, apoi ruténă și ad'í eră suntu Români. Măne? Acésta este ascunsu în póla timpului, cine va trăi va vedé. Amu v'edutú ómeni cari în viața lor n'au avut nici odată »Gazeta Transilvaniei» în mână, dar de când cu articuli cu pricina, mulți se interesază, ba își facu chiar copii, în Cernăuți circulă mai multe copii.

Ar fi bine când Consistoriul nostru, în locu să se sfarme capul ce să afle pre autorul articulelor, să dea teologilor absoluți, cari suntu cunoscuți ca Români buni și naționalist firmi, locuri unde suntu Ruteni și Români și va vedé că în curëndu satele respective voru fi erăși române precum au fostu, ér nu contrarulu. Rutenii au știut cum au să lucre, dreptu probă v'educă aci pre decedatul G. Vorobchievic. Rutenu încarnat, care a rutenisat în câțiva ani unu satu intregu adică Toporouții. Cine nu știe că acestu preot a murit fără nici o para, pentru ca să-și ajungă planul aducea Ruteni din Galiția pe spesele sale, făcea colecte le cumpăra case în satul Toporouți și prin apropiere. Cooperatorul C. Morariu ne p'ote da amărute mai clare. Vorobchievic a înființat în satul acesta unu cabinetu de lectură ruténă și din acestu cuib propaga panslavismul. C. Morariu, ca să i-se opună, a înființat și elu unulu român, care constă din 2 membri: elu și dascalul. Nu de multu, veni ca parochu în Toporouți pár. exarchu. Mitrofanovic, care a fostu capelanu în Lemberg și dela care așteptau Rutenii multu. S'au înșelat însă, căci Mitrofanovic nici nu voescé să știe de cabinetul lor ruténu. D-lui este Român, după cum amu avut ocaziunea să-lu cunosc, și în curëndu vomu ađi că Toporouții va deveni român, decă va sta cooperatorul C. Morariu nici vre-o doi ani.

Prin satele rutene se înființază mereu cabinete de lectură, parochii ruteni stau în corespondență activă cu cei din Galiția, pe când cei români stau cu mânilu'n soldu și privescu cu nepăsare cum li se răpesc t'ărumul de sub picioru, se d'ice că dela ei nu se mai p'ote aștepta nimica bună, t'enerimea este chemată. Dar dreptu vorbindu, mare parte din ea este indiferentă, ér cei puțin, decă îndrăsnesc a serie séu a le spune că purtarea lor ar trebui să fie altcum, atunci n'au ce ride. Dispruțulu și ura cade pe capul acestora, ér b'etrani își r'ebună amar. De-i t'inerulu naționalist din tagma preoțescă, fie sigur că va r'emené cooperat'otă viața, pentru c'a îndrăsnit să dea pe față rugina. De-i civilu, nu mai cap'etă postu cu salaru, ci totu practicant are să r'emia. Ecă recompensa națională! De nu-ți astup gura, și-o astupă ei. Înca câteva decenii și, dacă nu se voru deștepta Români din latargia lor, Bucovina va fi cu totul rutenizată, atunci ar voi să aibă pe aceia pre cari ad'í îi persecută, d'ér ei nu voru fi și potopulu galițianu va sfirpi ori ce suflare romănescă.

Frații noștri de peste munți suntu destul de impilați de cătră Maghiari, d'ér ei au știut să-și păstreze naționalitatea. Grele timpuri apucară și au și de presentu, d'ér ei au fostu și-au r'emasu Români. La noi în țară nu se voru afla nici când căți-va, ca să calce pe urma acestora. Guvernulu ne-a dat t'otă libertatea și tocmai pentru că avem libertate ne pierdem, n'am ajunșu la idea de-a cunoscé cătu de scumpă este libertatea pentru dezvoltarea națiunilor.

Inceteze Consistoriul nostru de a fi parțial și-a căuta să-și puia n'émurile pe la parochii bune, precum și de-a lua bani dela cei ce nu suntu n'émuri; cred că cei cu musca pe căciulă n'au ce d'ice nimic contra, ér dacă voru d'ice și se voru sup'era, atunci de sup'erare și noi vomu publica lucruri, cari nu li voru aduce onore, ci să caute ca meritulu să fie preferat, ér nu nepotismul și simonia. O îmbunătățire a lucrurilor se așteptă numai dela Eminența Sa Mitropolitul. Dacă D-sa nu va face nimica, atunci ne-amu perdatu. Unii consilieri aru fi buni pentru pensă ér nu pertru birou, căci puterile i-au p'ărsit, numai vechea lor ispită nu vré să-și ia r'emasu bunu.

Dea Domnulu, ca aceste r'enduri să afle unu r'esuletu, ca să nu se strige în publicu »O venalem et mature peritiram.... ér de ore-ce amu vorbitu multu de morulu să încheiu cu »Videant consules, ne....»

„Ilu sc'it.” —

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu »Gaz. Trans.»)

Paris, 12 Iuniu. — Scara (treptele) edificului tribunalului din Thiers s'a d'ărmat tocmai pe când publiculu se îmbulzea la pertrac-

tarea judecătorească. Suntu 24 morți și 164 răniți, între cari 14 greu răniți.

Pesta, 12 Iuniu. — Archiducele Ludovicu Carolu visită eră cu soția pe archiducele Iosef în Alcsuth. Séra la 9^{1/2} óre s'au întorsu. Ad'í pléca la Viena.

DIVERSE.

La o parte cu Sulimanulu și cu pudra! — Intr'o scrisore vieneză asupra modei, Ada de Bonheur se exprimă astfel: In sfirșitu o privire asupra »mijlocelor pentru înfrumșetarea teint-ului», care acum ca și t'odéuna la apropierea timpului de vară suntu tare recomandate — ce puteri miraculoșe, se d'ice, ca au! ce eclatante efecte, se d'ice, că s'au ajunșu cu ele! La t'otă întemplerăa tuturor le este comună calitatea, că astupă pori. peliței, dacă nu conțin cumva substanțe chiaru deadreptu stricacióșe, ce împedecă circulația s'angelui și fiindu mereu întrebuintate aducă cu sine bóle serioșe. La noi mai multu ca la ori-care altă națiune — afară de cea rusescă și romănescă! s'a incubatú obiceiulu réu alu preparării. Spaniola, Italiana se fălesce cu teint-ulă galbiniu; Franceza știe, că foculu ochilor ei, grația mișcărilor ei, învingu prin strălucire teint-ulú p'ote întunecatú; Engleza nu ține de lady like, a întrebuinta vre unu mijlocu de înfrumșetare a peliței; Germania de Nordu o lasă acésta pe séma anumitelor dame, care au motivu a nu-și arăta »adeverata lor față... Să dămú tuturor damelorú sfatul a respinge vara orice mijlocu, chiaru și pudra de orez. »Sunteți mai frumóșe, damele mele, dacă v'edăți precum sunteți: Haină simplă și adeverata d-vóstră față; — astfelu le place bărbaților și în sfirșitu d-vóstră totuși numai de aceea v'edăți frumóșe, spre a le plăcé acestora. Nu credeți și d-vóstră?«...

**

Unu bărbatú furatú. — Numai în romanțele de prin foiletone se găsescu scene așa de grozave, ca aceea alu căreia erou a fostu unu amplotat de comerciu, a-nume L. din orașulu Paris. Istoria acésta are aerulu unui basmu, însă este cu totul autentică. L... care locuește pe strada Asnières, se ducea într'o séra acasă, când pe bulevardulu Jourdan, patru indiviđi se aruncară asupra lui și se încercară a l'u lega. Unulu dintre dênșii spuse complicilorú séi: »Trăsura este alătura, să ne grăbimú!» L. fostu soldatú se ap'era cu energiă și r'ani la capu pe unulu din agresorii séi, anume Paul A... Niște agenți de poliția sosiră atuncea și puseră mâna pe indiviđi, cari fură conduși la comisiă; aci ei declarară că au fostu plătiți de cătră d'omna G..., care locuește pe Bulevardulu Contrescarpe, pentru a fura pe d. L... chiar cu forța dacă ar fi nevoiă; ei trebuiau ca să l'u ducă la domiciliulu acesteia din urmă! L... povestí atuncea, că cunoscuse, sunt câțiva ani, pe d'omna G... Acésta din urmă, aflând de curëndu, că d'ensulu cerca să se însóre, îi trimesese scrisori peste scrisori, prin care l'u amenința că l'u va omori dacă s'ar însura cu o alta, afară de d'ensa. In cea din urmă din aceste scrisori, ea declară lui L... că l'u va fura cu forța. Comisarulu a ținutú în arestú pe cei patru indiviđi, cari au refuzatú de a indica identitatea lor.

**

Unu rege negru. — Englesii suntu în jubilanțe, d'ice »Secolulu»; ei au primitu visita unui rege negru de calitatea acelora cari suntu plăcuți la Englez, căci cu câtu unu asemenea suveranu exoticu este mai crudu, mai bețivu, séu cu câtu masacrăză mai multu pe supușii séi, cu atât elu este mai bine primitu în Londra. De astă-dată curiositatea publicului e pe deplin satisfăcută. Regele visitoru se numesce Oko Imbo, locuesce orașulu Bonie, la delta Nigerului, unde e situatú și statulu séu. Acum câțva timpu Imbo certându-se cu unu altu suveranu vecinu anume Iaja, care domnesce peste țera Po-Bo, ambii suverani începură mai înteu a importa puști sistemú perfecționatú și tunuri Armstrong, procurate de cătră filantropii Englez și când armatele lor se urcară la țifra de 6 până la opt mii luptători, unu resbelu forțe s'angerosú se începú, resbelu care amenința ambele părți cu o totală exterminare, dacă consululu englesu nu intervene. Tratările de pace au pututú reuși, fiindcă cea mai mare dificultate consta în aceia, că regele Oko Imbo capturase mai multe femei de ale lui Iaja și le m'ancase fripte în frigare.

**

O dramă oribilă. — O crimă de o barbariă revoltătoare s'a comisú la Taraton în Mexic. Unu copilú de 7 ani, alu unui cetățenu avut anume Lopez, a fostu răpitú și o scrisore se trimise părintelui prin care i se cerea 875,000 lei spre a-lu libera; dar scrisorea ajungendú prea t'arđiu în mânilu părintelui, aceea sumă nu s'a pututú plăti și a doua đi corpulu mutilatú în modu îngrozitoru alu bietului copilú s'a găsitú aruncatú prin curte, La vederea resturilor hidóșe și s'angeróșe ale copilului. soră-sa în etate de 12 ani a fostu apucată de convulsii și după câteva minute a și muritú. Acésta îndoită nenorocire a făcutú ca bietulu părinte să inebunescă. —

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 11 Iunie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	98.90	Bonuri croato-slavone	102.—
Rentă de hârtie 5%	92.95	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	—
Imprumutul căilor ferate ungare	147.25	Imprumutul cu premiu ungh.	116.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (1-ma emisiune)	98.30	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	118.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (2-a emisiune)	123.25	Rentă de hârtie austriacă	82.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ungh. (3-a emisiune)	108.60	Rentă de arg. austr.	83.10
Bonuri rurale ungare	102.75	Rentă de aur austr.	108.40
Bonuri cu cl. de sortare	102.25	Losurile din 1860	138.80
Bonuri rurale Banat-Ti-mișă	102.—	Acțiunile băncii austro-ungare	859 —
Bonuri rurale transilvane	101.25	Act. băncii de credit ungh.	288.25
		Act. băncii de credit austr.	288.60
		Argintul — Galbini împărătesc	5.86
		Napoleon-d'or	9.85 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	60.90
		Londra 10 Livres sterlinge	124.30

Bursa de București.

Cota oficială dela 28 Maiu st. v. 1885.

	Cump.	vënd.
Rentă română (5%)	—	90
Rentă rom. amort. (5%)	—	93
» convert. (6%)	—	88
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	31
Credit fonc. rural (7%)	—	103 1/4
» » » (5%)	—	87 1/4
» » » urban (7%)	—	103 1/4
» » » (5%)	—	93
» » » (5%)	—	85 1/4
Banca națională a României	1214	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	286	—
» » Națională	230	—
Aur	10.10 (%)	—
Bancnote austriace contra aur	—	—

Cursul pieței Brașov

din 12 Iunie st. v. 1885.

Bancnote românești	Cump.	8.94	Vënd.	8.95
Argint românesc		8.80		8.85
Napoleon-d'or		9.86		9.87
Lire turcesc		11.10		11.15
Imperiali		10.10		10.15
Galbeni		5.80		5.84
Scrisurile fonc. » Albina		100.50		101.—
Ruble Rusesc		124.—		125.—
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui I. Gross.

Anunțăm acelor onorați cetitori, cari vor binevoi a se abona la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numerii dela începutul anului 1885 prin urmare pot să aibă colecțiunea completă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Beiu, Vodă, Domnă ROMANŪ ISTORICŪ
de Theochar Alexi.

Apare în broșuri à 20 cruceri, 50 bani una cu ilustrațiuni originale. Romanul va fi complet cu 34 broșuri. Ori ce librar, colportor, legător de cărți etc. este gata a procura aceste broșuri franco, duse la casele onor. cetitoru. Această scriere este unică în totă literatura română, căci în adevăr nu posedăm nici un roman original coprinzând peste 1000 de pagini din care, nici una nu este lipsită de interes pentru ori ce cetitor.

ni se excită pentru faptele istorice, preface lectura acestui roman în o adevărată plăcere, în unu bogat isvor nu numai de distracțiune ci și de instrucțiune. Textul romanului este însoțit de ilustrațiuni, care și aceste sunt originale, compuse de un artist anume pentru această scriere. Ea cuprinde istoria României, începând cu fanariotul Caragea, trecând la revoluțiunea eterii grecesci și a lui Tudor Vladimirescu, a cărui viață, fapte și morțe tragică sunt cu de amănuntul descrise, atinge revoluțiunea dela 1848, tracteză pe larg Domnia lui Cuza, dând un tablou amenunțit despre acea epocă și încheia cu alegerea lui Carol de Hohenzollern. Firul, pe care se înșiră aceste tablouri istorice, se compune din unu sujetu sensațional în totă puterea cuvântului. — Unu tată, perzând zestrea ficei sale, într'o scenă, unde acesta o reclamă dela elu, își ese din fire și o lovesce de

morțe. Pentru a scăpa de pedepsa legii, o târesce în grădină, unde îi taie capul, îngropându-l, pentru a face să credea lumea, că cadavrul fără cap, este alu altei persone. Cu tote astea se vede silitu a mărturisi faptul și este condamnatu la muncă silnică. După câtuva timp se descoperă că... dar cine voiesce a sci ce se descoperă, citescă romanul, unde va găsi cu ce să-și ațite, ș'apoi cu ce să-și astempere curiositatea. Cine-și procură întregul opă de-a dreptul dela tipografia editore plătindu-lu de-o dată înainte, se va profita de economisirea portului adică va avea să trimetă numai câte 15 cruceri de broșură seu pentru 34 broșuri 5 fiorini.

Tipografia Alexi, BRAȘOVŪ.

Tote administrațiunile țiarelor românești sunt rugate a ne face ofertă pentru publicarea acestui anu.

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal					Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.			
	Tren de persone	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persone	Tren omnibus	Tren de persone	Tren de persone	Tren de persone	Tren de persone	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus
Bucuresc	—	5:00	7:45	—	Viena	—	7:15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Predeal	—	9:45	12:50	—	Budapesta	6:47	1:45	3:15	6:20	8:00	Teiuș	11:09	—	3:56	Viena	11:00	7:15
Timiș	—	9:47	1:09	—	Szolnok	10:37	3:41	7:21	9:11	11:40	Alba-Iulia	11:46	—	4:27	Budapesta	8:05	1:15
Brașov	—	10:11	1:40	—	P. Ladány	1:44	5:21	8:27	11:26	2:31	Vințulu de jos	12:20	—	4:53	Szolnok	11:02	3:44
Feldióra	6:22	10:51	2:55	—	Oradea mare	5:33	6:41	—	1:28	—	Șibot	12:52	—	5:19	Arad	11:12	4:02
Apatia	7:01	11:18	3:38	—	Várad-Velenceze	—	—	9:45	2:00	—	Orăștia	1:19	—	5:41	Glogovaț	3:37	7:53
Agostonfalva	7:33	11:36	4:17	—	Fugyi-Vásárhely	—	—	9:59	2:11	—	Simeria (Piski)	1:48	—	6:08	Győrök	4:13	—
Homorod	8:01	11:51	4:47	—	Mező-Telegd	—	7:14	10:28	2:31	—	Deva	2:35	—	6:39	Paușiș	4:38	—
Hașfaleu	8:45	12:23	5:42	—	Rév	—	7:42	11:36	3:18	—	Branicica	3:04	—	7:04	Radna-Lipova	4:51	—
Sighișora	10:10	1:19	7:37	—	Bratca	—	—	12:10	3:41	—	Ilia	3:36	—	7:20	Conop	5:19	—
Elisabetopole	10:29	1:30	8:01	—	Bucia	—	—	12:43	4:01	—	Gurasada	3:50	—	7:41	Bérzova	5:38	—
Mediaș	10:39	1:37	8:21	—	Ciucia	—	8:31	1:31	4:26	—	Zam	4:25	—	7:12	Soborșin	5:57	—
Copsa mică	11:19	2:05	9:05	—	Huedin	—	9:01	2:56	5:08	—	Soborșin	5:09	—	8:49	Bérzova	6:42	—
Micăsasa	11:54	2:25	9:43	—	Stana	—	—	3:29	5:27	—	Bérzova	5:56	—	9:29	Soborșin	7:14	—
Blașu	12:12	2:36	10:02	—	Aghiriș	—	—	4:00	5:50	—	Conop	6:18	—	9:49	Zam	7:43	—
Crăciunel	12:56	—	6:20	—	Ghirbău	—	—	4:18	6:02	—	Radna-Lipova	6:57	6:14	10:23	Gurasada	7:43	—
Teiuș	1:30	3:13	6:59	—	Nedeșdu	—	—	4:36	6:24	—	Paușiș	7:12	6:30	10:37	Ilia	8:01	—
Aiud	1:45	—	7:15	—	Cișin	—	10:00	5:05	6:43	—	Győrök	7:27	6:47	10:52	Branicica	8:21	—
Vințulu de sus	2:11	3:40	7:43	—	Apahida	12:05	10:16	—	7:03	—	Glogovaț	7:55	7:17	11:18	Deva	8:47	—
Uióra	2:55	4:01	8:29	—	Aghiriș	12:31	—	—	7:26	—	Arad	8:10	7:32	11:32	Simeria (Piski)	9:05	—
Cucerdea	3:17	—	8:55	—	Ghirbău	2:16	11:24	—	8:51	—	Szolnok	8:10	7:32	11:32	Orăștia	10:10	—
Uióra	3:24	—	9:04	—	Nedeșdu	3:12	11:43	—	9:31	—	Budapesta	8:10	7:32	11:32	Șibot	10:43	—
Cucerdea	3:31	4:24	9:12	—	Cișin	3:32	11:45	—	9:43	—	Viena	7:10	2:10	8:16	Vințulu de jos	11:04	—
Ghirbău	4:09	4:49	10:23	—	Apahida	3:41	—	—	9:51	—	Arad-Timișora	—	—	8:00	Alba-Iulia	11:19	—
Aghiriș	5:36	—	12:32	—	Stana	3:50	—	—	9:58	—	Simeria (Piski) Petroșeni	—	—	—	Teiuș	12:05	—
Stana	5:56	5:58	12:59	—	Vințulu de sus	4:25	12:08	—	10:24	—	Arad	6:00	12:55	8:25	Simeria	6:30	11:50
Cișin	6:08	6:08	—	8:00	Aiud	4:50	12:22	—	10:44	—	Aradul nou	6:25	1:21	8:36	Sireiu	7:05	12:27
Nedeșdu	6:29	—	—	8:34	Teiuș	5:41	—	—	11:28	—	Neimeș-Săgh	6:50	1:46	8:54	Hățeg	7:53	1:19
Ghirbău	6:45	—	—	8:59	Crăciunel	6:09	12:57	—	11:44	—	Vinga	7:19	2:18	9:13	Pui	8:16	2:10
Aghiriș	7:00	—	—	9:34	Blașu	6:40	—	—	12:18	—	Orczifalva	7:38	2:16	9:25	Crivadia	9:33	2:57
Huedin	7:26	—	—	10:16	Micăsasa	7:00	1:27	—	12:36	—	Merczifalva	7:56	2:53	9:36	Banița	10:11	3:35
Ciucia	7:48	7:14	—	11:04	Copsa mică	—	1:45	—	1:22	6:01	Timișora	8:42	3:40	10:06	Petroșeni	10:43	4:04
Bucia	8:28	7:43	—	12:17	Mediaș	—	—	—	1:56	6:40	Arad-Timișora	—	—	—	Simeria (Piski) Petroșeni	—	—
Bratca	8:47	—	—	12:47	Elisabetopole	—	2:06	—	1:56	6:40	Timișora-Arad	—	—	—	Petroșeni	6:49	9:33
Rév	9:06	—	—	1:21	Sighișora	—	2:31	—	2:34	7:20	Timișora	6:07	12:25	5:00	Banița	7:27	10:14
Mező-Telegd	9:26	8:22	—	2:05	Hașfaleu	—	2:50	—	3:02	8:01	Merczifalva	6:40	1:16	5:50	Crivadia	8:06	10:54
Fugyi-Vásárhely	10:01	8:48	—	3:08	Homorod	—	3:48	—	4:41	10:05	Orczifalva	6:51	1:34	6:07	Pui	8:50	11:37
Várad-Velinte	10:20	—	—	3:39	Agostonfalva	—	4:19	—	5:30	11:02	Vinga	7:08	2:04	6:32	Hățeg	9:31	12:17
Oradea-mare	10:30	—	—	3:55	Apatia	—	4:24	—	6:03	11:37	Németh-Săgh	7:23	2:25	6:53	Strei	9:31	12:17
P. Ladány	10:37	9:13	—	4:06	Feldióra	—	4:53	—	6:35	12:14	Aradul nou	7:40	2:54	7:24	Strei	10:16	12:58
Szolnok	10:51	9:18	10:37	—	Brașov	—	5:20	—	7:14	1:09	Arad	7:50	3:10	7:40	Simeria	10:53	1:35
Buda-pesta	12:37	10:31	12:59	—	Timiș	—	6:07	—	—	2:48	Timișora	6:07	12:25	5:00	Banița	7:27	10:14
Viena	2:58	12:07	4:45	8:22	Predeal	—	6:32	—	—	3:23	Merczifalva	6:40	1:16	5:50	Crivadia	8:06	10:54
	6:00	2:10	10:05	10:30	Bucuresc	—	7:30	—	—	4:56	Orczifalva	6:51	1:34	6:07	Pui	8:50	11:37
	6:35	2:45	10:50	—		—	11:35	—	—	9:40	Vinga	7:08	2:04	6:32	Hățeg	9:31	12:17
	3:00	8:00	6:05	—							Németh-Săgh	7:23	2:25	6:53	Strei	9:31	12:17

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile gróse.